

CZECH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
TCHÈQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
CHECO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napište komentář na **jeden** z následujících textů.

1. (a)

Pohádka hospodská

Milé děti, kdysi se říkalo, že mimina nosí čáp a vrána. Tatínek vydělával peníze, maminka se starala o domácnost. Děti bylo hodně, nebyl strach o doplňování národa.

Nyní, milé děti, dobře víte, že mimina vznikají tak, že v souvislosti s jistými pohyby spermie dožene vajíčko. Tatínek vydělává peníze, maminka vydělává peníze. Nebo: peníze nevydělává
5 ani tatínek, ani maminka. O domácnost se pořádně nestará nikdo. Či to předstírají oba, výsledek je tentýž. Děti je málo, země Koruny české dříve nebo později budou muset osadit přistěhovalci.

Jak vidět, emancipace docela změnila všechno. Také se kdysi vyprávělo, že tatínek má chodit bojovat za čest a slávu, za klid své rodiny, za správné a dobré věci... I to změnila emancipace. Kupříkladu do restaurací, kde je možno se občas bít za ušlechtilé záležitosti, chodívali dříve jenom
10 tatínkové. Nyní chodívají tam s nimi i maminky. A i těm se zachtělo rvát se za vyšší myšlenky. Ostatně mají na to plné právo. Děti už přece nenosí čáp a vrána, ale spermie zoufale dohánějí vajíčka.

Tedy nemáme už pouze rytíře správnosti, ale také rytířky. Jenom občas poněkud nepřípadně. Kupříkladu v restauraci, v níž sedí s tatínky i maminky, začne se chovat jeden stůl nadměru hlučně.
15 Ba užívá i sprostých slov. Tatínkové u ostatních stolů dobře vědí, že se to nemá, ale protože si vzpomenou, že když se jim podaří občas sedět v lokále bez maminek, také pokřikují a nehledí na bonton, nechávají zbejčilý stůl být.

Ovšem, milé děti, skoro vždycky se najde nějaká maminka, která se rozhodne, že zakročí ve jménu slušnosti a správného soužití. Jako odvážná rytířka vyšle k hlučnému stolu napomenutí.
20 Tatínkovi, který s ní sedí, zatrne. Dobře ví, co bude následovat. Kdyby se ponechala cesta dřívějšího světa běhu, podle něhož se v hospodě občas mluví příliš nahlas a příliš sprostě, nic by se nepříhodilo. Jenomže dnes se přihodí, protože už děti nenosí čáp ani vrána, nýbrž vznikají dohnáním vajíčka spermií, vydělávají tatínkové i maminky a maminky také cítí se být povolány řešit věci hospodské. Od zdivočelého stolu následně zazní nevybíravé slovo směrem k bojovné
25 mamince.

Tatínek je nyní postaven před volbu: buď bude vypadat jako nemužný srab, nebo dostane přes hubu. Neboť v tuto chvíli vznikla situace, kdy maminka je mimo hru. Rvát se přece nebude. Tak emancipovaná zase není. Na olympiádě se sice perou ženy v řecko-římském zápase, ale většina maminek tak nečiní.

30 Ať se tatínek rozhodne tak či onak, nečeká ho nic pěkného. V ideálním případě v konfliktu zvítězí, ale tak se, milé děti, děje jen v pohádkách.

Nedávno jsem zažil takového. Nakonec jsme ho museli my, ostatní spoluhosté, zachránit před ukopáním od borce, který se nenechal od maminky napomínat. Maminka – bojovnice proti
35 opovrhovala by jím. Takhle měla jistotu, že nějaký čas bude vydělávat peníze pouze ona sama, neboť tatínek se bude hojit.

Tiše v tu chvíli, milé děti, zastesklo se mi po časech, kdy vás nosili čáp a vrána a maminky se nepletly do hospodských záležitostí, neboť se při nich nevyskytovaly. A kdy vás bylo nějak víc. Zdali proto, že se dohromady nepletly záležitosti mužské a ženské, kdo ví?

Vladimír Kučera, *Pohádka hospodská* (Marianne, prosinec 2004)

1. (b)

Brzdařova píseň

- Ono není tak těžké to zastavit
těžké je pak to uvést do chodu
Jednou celá ta souprava plná uhlí
dříví či idejí
5 nebo čeho
stane na místě před kategorickým světlem návěstidla
Tenkrát tenkrát když jsem ještě žil
tam bylo jen červenobílé rameno semaforu a daleko přede mnou
pára a dým
10 osmahlý plešatý topič to tam házel lopatou
- Tehdy jsem ještě točil kolem
kolem dokola A brzdil když bylo třeba
Vymrzlá brzdařská budka vagonu nějaké řady V nebo U
neskýtala slasti Komu z nás byly
15 ostatně nabídnuty komu
- Zastavit to umí kdekdo
třeba i lajďák nebo začátečník který tam dá
nesprávnou návěst jak tenkrát když jsem ještě žil
Uvést to do chodu z toho jde strach Co když
20 se kola neroztočí? Já jsem jen brzdil za to mě platili
dokud jsem žil
Souprava nabitá uhlím dřívím či idejemi
se třeba nerozjede
- Ale rozjede
25 Obrovský stroj vpředu už hučí kola se chvilku protáčejí
a teď
a teď se chytla kolejnic a táhnou
a jde to A nežil jsem nebrzdil nadarmo
když bylo třeba

Karel Milota, *Gregor* (1999)